

ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM: Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge, Adnan Menderes Üniversitesi'nde deney ile gerçekleştirilecek olan bilimsel araştırma, deneysel çalışma, sağlık hizmetleri uygulamaları, eğitim-öğretim ve yayın gibi temel etkinliklerde kullanılan yöntem ve materyaller ile ilgili minimum etik standartları saptamak, gerektiğinde yeni ilkeler oluşturmak, bunların uygulamalarına ilişkin düzenlemeleri yapmak, etik ilkeler doğrultusunda görüş bildirmek ve araştırma önerilerini bu açıdan değerlendirmek üzere oluşturulan Adnan Menderes Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu'nun kuruluş ve çalışma esaslarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge, Adnan Menderes Üniversitesi'nde deney amacıyla kullanılacak hayvanların kullanımından önce alınması gereken izinleri, Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu'nun oluşturulmasını, bu kurulun çalışma esaslarını, görevlerini, eğitim, denetim ve diğer yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge, Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi, Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlarla Kullanılacak Omurgalı Hayvanların Korunması Hakkındaki Avrupa Konvansiyonu (European Convention for the Protection of Vertebrate Animals Used for Experimental and Other Scientific Purpose), 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar için Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik, Yaban Hayvanlarının Kullanıldığı Çalışmalarda Nesli Tükenmekte Olan Yabani Hayvan ve Bitkilerin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES), Avrupa Yaban Yaşamı ve Yaşam Ortamlarının Korunması Sözleşmesi (BERN), Helsinki Bildirgesi ve ilgili tüm uluslararası sözleşme ve mevzuatlar ile 24/06/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve 2010/63/EU sayılı Bilimsel Amaçlarla Kullanılan Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Birliği Direktifine paralel olarak hazırlanan ve 15 Şubat 2014 tarih ve 28914 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönerge'de geçen;

- Rektör:** Adnan Menderes Üniversitesi Rektörünü,
- Başkan:** Adnan Menderes Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu Başkanı,
- Çalışma:** Araştırma, eğitim ve test amacıyla, deney hayvanları üzerinde yürütülen ve ADÜ-HADYEK tarafından protokol numarası ile onay verilmiş tüm araştırma projeleri, eğitim ve test etkinliklerini,

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8./4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- d) **Deney:** Deneysel veya diğer bilimsel amaçlarla hayvanlar üzerinde gerçekleştirilecek her türlü prosedür veya prosedürler bütünü,
- e) **Deney Hayvanı:** Prosedürlerde kullanılan, serbest yaşayan veya çoğalan larva biçimleri, canlı kafadanbacaklılar ve normal fetal gelişimlerinin son üçte birlik döneminden itibaren memeliler dahil, insan olmayan herhangi bir omurgalı canlı,
- f) **Deney Hayvanı Kullanıcısı:** Hayvanlara prosedür uygulama hak ve yetkisi olan kişiyi,
- g) **Deney Ünitesi:** Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deney Hayvanları Üretim ve Araştırma Laboratuvarı
- h) **Etik:** Araştırmalarda kullanılacak hayvanlarla ilgili olarak insan ve hayvan yaşamını ilgilendiren bilimlerde yapılabilecek hareketlerin sınırları, hayvana yönelik yapılacak tutum ve davranışa yol gösterici evrensel kuralları,
- i) **Hayvan refahı birimi:** 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına dair Yönetmelikte belirtilen birimi,
- j) **İnsancıl Öldürme Yöntemi:** Bir hayvanın türüne göre en az fiziksel ve davranışsal acı verilmek suretiyle yaşamına son verilmesini,
- k) **İn vivo deney:** Canlı ortamda yapılan deneyi,
- l) **Genel Müdürlük:** Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünü,
- m) **HADMEK:** Hayvan Deneyleri Merkezi Etik Kurulunu,
- n) **ADÜ-HADYEK:** 6 Temmuz 2006 tarihli ve 26220 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının çalışma usul ve esaslarına dair yönetmelikte belirtilen Adnan Menderes Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulunu,
- o) **Kullanıcı Kuruluş:** Adnan Menderes Üniversitesini ve bağlı kuruluşlarını,
- p) **Prosedür:** Hayvanların; doğurtulması, kuluçkadan çıkarılması ya da genetiği değiştirilmiş hayvan soyunun devam ettirilmesi süreçleri dahil, iyi veteriner hekimlik uygulamalarına uygun olarak bir iğnenin batırılmasının yarattığına eşit veya daha fazla acı, eziyet, ızdırap veya kalıcı hasara sebep olabilecek şekilde, bilinen veya bilinmeyen sonuçları olan, deneysel, diğer bilimsel veya eğitici amaçlarla kullanılmasını
- q) **Sekreteryä:** Etik kurulda gerekli koordinasyonu sağlayan, yazışmaları yapan ve kayıtları tutan kişi veya kişileri,
- r) **Uygun Anestezi:** İyi veterinerlik uygulamasıyla etkili bir anestezi yönteminin (lokal ve genel) uygulanmasını,
- s) **3R İlkesi:** W.M.S Russell ve R.L. Burch tarafından 1959'da geliştirilen ve baş harflerinden dolayı 3R olarak anılan "Replacement": yerine koyma, "Reduction": azaltma ve "Refinement": arındırma ilkelerini,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM: Deney Hayvanının Kullanılma Amaçları, Etik Kurulların Kuruluş, Görev Süresi, Çalışma Yöntemi, Görev ve Yetkileri

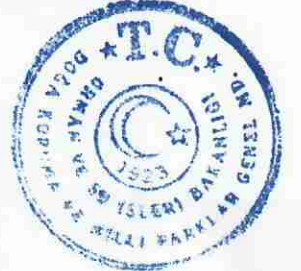
Deney Hayvanlarının Kullanılma Amaçları

MADDE 5 – (1) Deney hayvanlarının kullanılma amaçları aşağıda verilmiştir:

- a) Temel araştırmalar.
- b) Aşağıdaki amaçlardan herhangi birini taşıyan translasyonel veya uygulamalı araştırmalar:
- i. İnsan, hayvan veya bitkilerdeki hastalık, sağlık bozuklukları ve diğer anormalliklerin önlenmesi, tanı, tedavisi veya bunlardan kaçınma.
- ii. İnsan, hayvan veya bitkilerdeki fizyolojik bozuklukların incelenmesi, belirlenmesi, düzeltilmesi veya modifikasyonu.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkezi
Kurulu'nun 8.../.../2016 Tarih: 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- iii. Hayvanların refahı ve tarımsal amaçlarla yetiştirilen hayvanların üretim şartlarının iyileştirilmesi.
- c) (b) bendinde belirtilen amaçlardan herhangi biri için, ilaçlar, gıda hammaddeleri, yem hammaddeleri, başka maddeler ve ürünlerin kalite, etkinlik ve güvenliklerinin geliştirilmesi, üretilmesi ve test edilmesi.
- d) İnsan ve hayvan sağlığı ve refahı için doğal çevrenin korunması.
- e) Türlerin korunmasını amaçlayan araştırmalar.
- f) Mesleki becerilerin kazandırılması, sürdürülmesi veya geliştirilmesi için yüksek öğrenim veya eğitimi.

ADÜ-HADYЕК'in Kuruluşu

MADDE 6 – (1) Adnan Menderes Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu;

- a) Kurum veya kuruluş içinde deney hayvanı yetiştirilmesi, üretilmesi bakımından sorumlu ve deney hayvanları kullanım sertifikasına sahip, tam gün ünitelerde çalışan, hayvan deneyleri konusunda en az bir yıl tecrübeli bir veteriner hekimden,
- b) Kurum veya kuruluş içinde deney hayvanları ile çalışma yapan birimlerden birer temsilciden,
- c) Kendisi ve birinci derece yakınları, hayvanlar üzerinde deneysel çalışma yapmayan ve kuruluş ile çıkar ilişkisi olmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sivil bir üyeden,
- d) Kurum veya kuruluş ile çıkar ilişkisi olmayan sivil toplum kuruluşuna üye Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bir üyeden,

oluşur.

(2) Hayvan deneyleri yerel etik kurulunda görev alacak en az bir üyenin in vivo hayvan deneylerinde en az bir yıl deneyimli ve doktora/tıpta uzmanlık derecesine sahip olması gereklidir. ADÜ-HADYЕК gerektiğinde başka alanların uzmanlarından görüş alabilir ve/veya toplantılara davet edebilir.

ADÜ-HADYЕК Üyelerinin Atanma ve Görev Süresi

MADDE 7 - (1) ADÜ-HAYDEK Başkanı, Başkan Yardımcısı ve üyeleri Rektör tarafından atanır.

(2) ADÜ-HAYDEK üyelerinin görev süresi 4 yıldır. Görev süresi biten üye yeniden atanabilir. Bir takvim yılı içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden düşer. Üyelik sıfatının ölüm, emeklilik, ayrılma veya herhangi bir nedenle sona ermesi veya üyeliğinin düşmesi halinde, yerine aynı usulle ve kalan süreyi tamamlamak üzere ayrılan üyenin niteliklerini taşıyan yeni bir üye görevlendirilir.

ADÜ-HADYЕК'in Çalışma Yöntemi

MADDE 8 - (1) ADÜ-HADYЕК'in çalışma yöntemi aşağıda verilmiştir.

- a) ADÜ-HADYЕК, kurul başkanının belirleyeceği gündemle en az ayda bir defa ve üyelerin en az üçte ikisinin katılımıyla toplanır.
- b) ADÜ-HADYЕК toplantıları başkanın yokluğunda başkan vekili başkanlığında yürütülür. Kararlar, oy çokluğu ile alınır. Oy eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar verilir.
- c) Kurumda kullanılan tüm deney hayvanlarına ilişkin kayıtlar, hayvan refahı biriminde görevli deney hayvanı yetiştirilmesi, üretimi ve bakımından sorumlu veteriner hekim tarafından tutulur. Söz konusu kayıtlarda temin edilen hayvanların sayıları, türleri, temin edildikleri yerler, kullanıldığı

ASLI GİBİDİR

bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Et -
kurulu'nun 8./4./20.16 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır

- kuruluşa geldiği tarih ve yapılan tüm işlemler bulunur. Bu kayıtlar en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.
- d) Bütün başvurular ve alınan kararlar tarih ve sayı numarası verilerek kayıt altına alınır. Bu görevler sekreteryaya tarafından yürütülür. Bu kayıtlar da en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.
- e) Başvurular, yapılacak deneylerin yürütücüsü/yürütücüleri tarafından yapılır. Tez çalışmalarında yürütücü, tez danışmanı öğretim üyesidir.
- f) Başvuru formları ve ilgili işlemler ADÜ-HADYЕК tarafından belirlenir. Başvuru ile birlikte gerektiğinde proje ile ilgili bilimsel rapor ve açıklama da istenebilir. ADÜ-HADYЕК'e yapılacak onay ve izin başvurularında, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan taahhütnamenin imzalanarak başvuruya eklenmesi zorunludur.
- g) Başvurular geliş sırasına göre gündeme konur ve düzeltme gerektirmeyenler için en geç 2 toplantıda karara varılır.
- h) ADÜ-HADYЕК başvuruları inceleyerek "uygun", "düzeltmesi gerekir", "koşullu olarak uygun" veya "red" kararı verir. Gerekli hallerde kurul deneyimli uzmanların yazılı görüşüne başvurabilir ve uzmanları toplantıya davet ederek sözlü görüş isteyebilir.
- i) Etik kurul üyelerine ait başvurular görüşülürken ilgili kurul üyesi toplantıya katılamaz ve oy kullanamaz.
- j) Hakkında "Düzeltmesi gerekir" kararı verilen projeler, düzeltildikten sonra tekrar değerlendirilir. "Şartlı olarak uygun" kararı verilen projeler, HADYЕК tarafından belirlenecek bir süre boyunca, hayvan refahı birimi tarafından izlenip, istenen şartların yerine getirilip getirilmediği değerlendirildikten sonra uygun ya da uygun değildir şeklinde karara bağlanır ve proje ile ilgili HADYЕК'e rapor verilir.
- k) İzin verilen projelerde hayvan refahını olumsuz etkileyecek herhangi bir değişiklik olup olmadığı yerel etik kurulu tarafından denetlenir. Yerel etik kurulu, onaylanan projeye uyulmaması durumunda, verilen izni iptal eder. İznin iptal edilmesi durumunda; hayvan refahı birimi tarafından, projede kullanılan veya kullanılması öngörülen hayvanların refahının olumsuz yönde etkilenmemesi sağlanır.
- l) HADYЕК onayı alındıktan sonra projedeki ve çalışmaya katılacak kişilerdeki değişiklikler proje yürütücüsü tarafından HADYЕК'e yazılı olarak bildirilir ve onayı alınır.
- m) Bütün başvurular ve alınan kararlar en az 5 yıl süre ile saklanır. Kayıtlar HADMEK, Bakanlık ve Üniversite yönetiminin denetimine açık tutulur.
- n) Üniversite, ADÜ-HADYЕК'in çalışmalarının sürdürmesi ve kayıtlarının düzenli olarak tutulması için başkanlığa bağlı bir sekreteryaya kurar.
- o) Aşağıdaki müdahaleler HADYЕК iznine tabi değildir:
- Teşhis ve tedavi amaçlı klinik uygulamalar.
 - Ölü hayvan veya dokusu, mezbaha materyalleri, atık fetuslar ile yapılan prosedürler.
 - Süt sağma.
 - Dışkı veya altlık örneği toplama.
 - Sürüntü ile örnek alma
- p) Tür tanımlama ile ilgili doğadan yaban hayvanı kullanılmasında Genel Müdürlükten alınan izin, HADYЕК izni yerine geçer.
- q) Saha araştırmalarının birden fazla ilde yürütülmesi halinde sadece bir yerin HADYЕК onayının alınması yeterlidir.

ADÜ-HADYЕК'in Görevleri

MADDE 9- (1) ADÜ-HADYЕК' in görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kendi çalışma usul ve esaslarını belirleyen yönergeyi hazırlamak ve gerekli hallerde değişiklik önerileri yapmak.
- b) Deney hayvanları üzerinde yapılacak tüm işlemlerin etik yönden kabul edilebilir sınırlarını belirleyerek yapılacak işlemlere ilişkin protokollerini onaylamak veya gerekçeli olarak reddetmek.

ASLI GİBİDİR

Yönerge, Hayvan Deneyleri Yönergesi
Kurulu'nun 8/4/2016 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- c) Kurum içinde deney hayvanı kullanılması sürecinin 3R ilkelerine ve etik kurallara uygun olarak sürdürülmesini denetlemek, bu amaçla gerekli düzenlemeleri yapmak.
- d) Deney hayvanı kullanılarak elde edilenlerle aynı veya daha yüksek düzeyde bilgi sağlayabilecek ancak hayvan kullanılmayan veya en az sayıda hayvan kullanılan ya da daha az acı verilen prosedürler içeren alternatif yöntemlerin geliştirilmesine ve doğrulanmasına katkıda bulunacak ve bu alanda araştırmayı teşvik edecek uygulamalar yapmak.
- e) Deney hayvanları üzerinde yapılacak işlemlerin onaylanmış protokole uygun olarak yapılmasını sağlamak, gerektiğinde sonlandırılmasını sağlamak.
- f) Deney hayvanlarıyla çalışacak personelin gerekli eğitimi almasını sağlamak ve deney hayvanı kullanım sertifikası bulunması şartıyla hayvan deneyleri yapılmasına izin vermek. Bu amaçla gerektiğinde sertifika programları düzenlemek.
- g) Deney hayvanlarının üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil şartları ile deneylerin yapıldığı laboratuvar şartlarının ve ekipmanının uygunluğunu denetlemek. Uygun görmediği durumlarda deney hayvanı kullanılmasını engellemek.
- h) Deney hayvanı kullanımı ile ilgili olarak istatistiki veri tabloları ile yıllık faaliyet raporunu hazırlayarak HADMEK'e sunmak.
- i) Deneysel çalışmalar sonunda ortaya çıkan atıklar ve tıbbi atıkların 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesince yok edilmesini sağlamak.
- j) 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun ve ilgili mevzuatın getirdiği hükümler çerçevesinde, deney hayvanlarının kayıt altına alınmalarını ve izlenebilmelerini sağlamak.
- k) Düzenlenecek eğitim sertifika programlarını otuz gün önce HADMEK'e bildirmek.
- l) Düzenlenen sertifika eğitim programları ve eğitim sonunda başarılı olarak sertifika alan kursiyerler ile ilgili bilgileri HADMEK'e bildirmek.
- m) Deneyde kullanılan hayvanların, prosedür sonrası sahiplendirilmesi veya çiftçilik sistemine iadesinde sakınca görülüp görülmediği hakkında karar vermek.

Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışmaları

MADDE 10- (1) ADÜ-HADYEK'in çalışmalarında göz önünde bulundurulacak hususlar şunlardır:

- a) Deney hayvanları üzerinde yapılacak tüm uygulamaların yerel etik kurul tarafından onaylanmış olması zorunludur.
- b) Yerel etik kurul tarafından yapılan düzenlemelere uygun olarak alınmış bir genel veya özel istisna olmadıkça, deneylerde kullanılacak;

Fare (*Mus musculus*),
Sıçan (*Rattus norvegicus*),
Kobay (*Cavia pocellus*),
Suriye (altın) hamsteri (*Mesocricetus auratus*),
Çin hamsteri (*Cricetulus griseus*),
Moğolistan gerbili (*Meriones unguiculatus*),
Tavşan (*Oryctolagus cuniculus*),
Köpek (*Canis familiaris*),
Kedi (*Felis catus*),
İnsan dışı primatların bütün türleri
Kurbağa [*Xenopus (laevis, tropicalis)*, *Rana (temporaria, pipiens)*],
Zebra balığı (*Danio rerio*),

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Kurulunun 8/4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

türlerinin ve deneyde kullanılacak tüm hayvanların kayıtlı yasal deney hayvanı üreticisi ve tedarikçilerinden alınmış olması şartı aranır.

- c) Kedi, köpek gibi evcil türlerin sokakta başıboş olanları, deneylerde kullanılmaz. Ancak, hayvanların sağlık ve refahı ile ilgili çalışmalara ihtiyaç duyulması, çevre, insan ve hayvan sağlığına karşı ciddi tehlike oluşturması ve çalışmanın amacının sadece başıboş hayvan kullanılarak gerçekleştirilebileceğine dair bilimsel gerekçeler sunulması hallerinde bu hayvanlar deneylerde kullanılabilir.
- d) İnsan dışı primatların deneylerde kullanılmasına, istisnai durumlarda ve prosedürün amacının insan dışı primatlar dışında bir tür kullanılarak gerçekleştirilemeyeceğine dair bilimsel bir gerekçe mevcutsa izin verilir.
- e) Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde nesli tehlike altında olan ve korunan türler ile CITES Sözleşmesinin Ek-1 Listesindeki türlerin kullanılmasına aşağıda belirtilen durumlarda izin verilir:
- Prosedür, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (i) numaralı alt bendi ile (c) ve (d) bentlerinde belirtilen amaçlardan birine sahipse.
 - Prosedürün amacının söz konusu türlerin dışındaki türler ile gerçekleştirilemeyeceğine dair bilimsel bir gerekçe mevcutsa.
- f) Doğadan alınmış yaban hayvanı üzerinde yapılacak deney bir bilimsel gerekçeyle; ancak diğer hayvanların deneyin amacı bakımından yeterli olmaması halinde onaylanır. Bu konuda yapılan çalışmalarda HADYEK onayından sonra Genel Müdürlük'ten izin alınır.

Çalışma İlkeleri

MADDE 11 – (1) Yerel etik kurullar aşağıda belirtilen ilkeler doğrultusunda çalışır:

- Etiğin yaşama saygı ilkesi her türlü hayvan türü için geçerli kabul edildiğinden, bilimsel araştırmalarda kullanılması zorunlu olan deney hayvanlarına kötü muameleden kaçınmak.
- Deney hayvanlarının, yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen amaçlar kapsamında kullanılmasını sağlamak.
- Ağır acı, stres ya da buna denk eziyet veren deneylerde bir hayvanın bir defadan fazla kullanılmamasını sağlamak.
- Eğitim amaçlı kongre, konferans ve seminerlerde ağrı ve acı veren deneylerin yapılmamasını sağlamak.
- Hayvanlara mümkün olduğu kadar az acı çektirerek ve en az strese sokarak bilimsel açıdan güvenilir veri elde edilmesini sağlamak.
- Çalışmalar süresince kullanılan deney hayvanlarına, türüne uygun şartlar hazırlamak ve en iyi fizyolojik, davranışsal ve çevresel koşulların teminini sağlamak.
- Uygun şekilde eğitilmiş personel tarafından uygun koşullarda deney hayvanı bakımını sağlamak. Hayvan refahını temin edecek şekilde, hayvanların sürekli bir veteriner hekim gözetiminde olmalarını sağlamak.
- Canlı hayvanlarda yapılacak deneysel çalışmaların veteriner hekim sorumluluğunda yapılmasını sağlamak.
- Araştırmacılar tarafından hayvanlar için deneylerin sonlandırılacağı "insani son noktalar"ın belirlenmesini sağlamak.
- Araştırılan bilginin elde edilmesinde geçerliliği kanıtlanmış alternatif yöntemler varsa hayvan deneylerini etik olarak uygun görmemek ve daha önceden ayrıntılı olarak yapılmış deneylerin tekrar edilmesinin önlenmesini sağlamak.
- 3R ilkesini dikkate alarak, yapılacak çalışmalarda en uygun hayvan ve yöntemin seçilmesini ve bilimsel olarak anlamlı sonuç verebilecek en az sayıda hayvan kullanılmasını sağlamak.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8/4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- l) Deney hayvanlarına gereksiz acı ve ağrı verecek deneylerin uygun anestezi altında yapılmasını ve araştırmalarda uygun ağrı kesici ve anestezi kullanılmasını sağlamak.
- m) Kullanılan anestezi yönteminin, hayvan için deneyin kendisinden daha fazla travmatik olması ve deneyin amacına uygun olmaması durumunda deneyin yapılmasını engellemek.
- n) Deneyin etik ilkeler çerçevesinde yapılması ve amacına uygun olması için veteriner hekim kararı ile;
- 1) Anesteziden çıktığında önemli oranda acıya maruz kalacak olan hayvanın ağrı kesici ile tedavi edilmesini, tedavi edilmesi mümkün değilse insancıl bir metotla öldürülmesini,
- 2) Deney hayvanının araştırma sürecinde ya da sonunda hayatına son verilmesi işlemlerinin uygun gerekçelerle yapılmasını,
- 3) Şiddetli ve sürekli ağrı çeken veya normal hayatını sürdüremeyecek duruma gelen deney hayvanları ile sağlığı ve çevresi için risk oluşturabilecek deney hayvanlarının insancıl bir metotla yaşamalarına son verilmesini, sağlamak.
- o) Araştırmada kullanılan ve yaşamalarını sürdüren deney hayvanlarına, deney sonunda sağlıklı yaşam şartlarının teminini sağlamak.
- ö) Hayvanları ağır ve uzun süreli acıya maruz bırakacak deneylerin yapılmasına, etik ilkeler ile araştırmadan elde edilecek fayda ve hayvanların çekeceği acı dikkate alınarak karar vermek.
- p) Bilimsel hedeften uzaklaşmadığı ve hayvanın refahının bozulmadığı sürece hayvanlar üzerinde birden fazla uygulama yaparak, deneyde kullanılan hayvanların sayısını azaltmak.
- r) Deneyde kullanılarak ölen hayvanların doku ve organlarının paylaşılması kapsamında diğer başvurularda değerlendirilmesini sağlamak.
- s) Uzun süreli olması muhtemel şiddetli acı, eziyet ve ızdırapla sonuçlanan ve düzeltilmesi mümkün olmayan uygulamalardan kaçınmak.
- t)Yalnızca kendi bünyesindeki hayvan refahı biriminin denetiminde gerçekleştirilecek prosedürlere izin vermek.
- r) Onay verilen projelerde, içerikte ve çalışmaya katılacak kişilerde yapılacak değişiklikleri takip etmek ve gerekli izinlerin alınmasını sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Hayvan Deneylerine Katılacak Personelin Eğitimi

MADDE 12 – (1) ADÜ-HADYЕК aşağıdaki eğitim çalışmalarını yapar.

- a) Deney hayvanları ile uğraşan ve/veya uğraşacak olan araştırmacıların eğitimleri için eğitim programları, laboratuvar hayvanları kullanım sertifikası programları açar ve başarılı olanlara "Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası" verilir.
- b) Deney hayvanı kullanıcıları sertifika almadan hayvanlar üzerinde işlem yapamaz ve çalışma mekanlarında deney hayvanlarını barındıramazlar. Çiftlik hayvanlarıyla yapılacak araştırmalarda araştırma ekibinin içinde bir veteriner hekimin bulunması zorunludur. Bu durumda veteriner hekimin deney hayvanları kullanım sertifikası bulunması gerekli değildir.
- c) ADÜ-HADYЕК, deney hayvanı üretilmesi ve yetiştirilmesinden sorumlu personelin asgari olarak bilgilendirilmesi ve uyulması gereken usul ve esasları içeren bir meslek içi eğitim programı hazırlar ve Hayvan Refahı Biriminin sorumluluğunda periyodik olarak uygulanmasını sağlar ve denetler.
- d) Eğitim programları, ADÜ-HADYЕК tarafından görevlendirilen, ilgili yönetmelikler ile HADMEK'in yönerge ve kılavuzlarında belirtilen yetkinlikte kişiler tarafından yürütülür.
- e) Canlı deney hayvanı kullanılan çalışma başvurularında, deney hayvanı ile bire bir uğraşacak kişinin kullanım sertifikasının bulunması zorunludur; aksi takdirde çalışma başvurusu işleme alınmaz.

(2) Deney hayvanı kullanım sertifika programına ve ne zaman açılacağına ADÜ-HADYЕК karar verir. Deney hayvanları kullanım sertifikasına ilişkin eğitim programlarının, Orman ve Su İşleri Bakanlığına

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez
'urulu'nun 8/4/2016 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır

düzenlenen mevzuata uygun olarak yapılması sağlanır. Deney hayvanı ile uğraşacak personelin eğitiminde uyulması gerekli hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası Eğitim Programı A (A1: hayvan bakıcıları ve diğer yardımcı personel ve A2: Teknisyen ve tekniker) ve B (Araştırmacılar) kategorisi olmak üzere 2 grupta verilir.
- b) Deney hayvanları kullanım sertifikası eğitim programlarında derslerin %80' ine devam etmek mecburidir.
- c) Sertifika programları asgari 80 saat olup, 12/12/2007 tarihli Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası Eğitim Programına Dair Genelge ile belirtilen mecburi konuların belirtilen saatlerde işlenmesinden sonra, geri kalan zaman laboratuvar stajı, rotasyon gibi başka eğitim faaliyetleriyle tamamlanabilir.
- d) Hayvan bakıcıları ve diğer yardımcı personel, 80 saatlik eğitimin 31 saatini teorik ders, 49 saatini deney hayvanları laboratuvarında tatbiki çalışmalarla tamamlarken Araştırmacılar, teknikerler ve teknisyenler 80 saatlik eğitimin 40 saatini teorik ders, 40 saatini deney hayvanları laboratuvarında tatbiki çalışmalarla tamamlar.
- e) Mevzuat dersi, konusunda uzman kişiler tarafından verilir. Mevzuat dışında kalan diğer konu başlıkları Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden en az yüksek lisans diplomasına sahip bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler tarafından verilir.
- f) Kursiyerlerin başarılı sayılabilmeleri için kurs sonunda yapılacak olan sınavda 100 üzerinden 70 ve üzeri puanı almaları gereklidir.
- g) Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen deney hayvanları kullanım sertifika programlarına kayıt yaptırarak devam ve başarı şartlarını yerine getiren kursiyerlere "Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası" verilir. Bu sertifika, ADÜ-HADYEK Başkanı ile ADÜ Rektörü tarafından imzalanır.
- h) Yönetmelik hükümleri haricinde başka kurumlardan alınmış olan deney hayvanları kullanım sertifikaları ya da benzerlerinin yönetmelik hükümlerine göre eşdeğer olup olmadıklarına HADMEK karar verir.
- i) Lisans/yüksek lisans düzeyinde deney hayvanı kullanımı eğitimlerinin, sertifika programına eşdeğer olup olmadığına ADÜ-HADYEK karar verir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: İzin Zorunluluğu

MADDE 13 – (1) Adnan Menderes Üniversitesi birimlerinde, Madde 1'de yer alan etkinliklerle ilgili uygulama yapacak olan tüm araştırmacılar yazılı olarak başvurarak Etik Kurul Onayı almak zorundadırlar. Onay alınmadan yapılan çalışmalar, idari ve yasal soruşturmayı gerektirir ve çalışma hemen durdurulur. ADÜ-HADYEK'ten izin alınmadan başlatılan çalışmalar için sonradan onay belgesi verilmez.

- (2) Madde 1'de yer alan etkinliklerle ilgili araştırmalara ilişkin ulusal ya da uluslararası nitelikli her türlü bilimsel yayında ADÜ-HADYEK protokol numarası ve "Etik Kurul Onayı Alınmıştır" ifadesine yer verilmek zorundadır.
- (3) Etik Kurul izinleri ADÜ-HADYEK'in onayladığı tarihten itibaren beş yıl için geçerlidir. Bitirilemeyen projeler için ek süre talep edilebilir. Çalışma yürütücüleri deneylere başladıkları tarihi ADÜ-HADYEK'e bildirmek zorundadır.
- (4) Çalışmanın sona ermesini takiben çalışma yürütücüsü, elde edilen sonuçlar ve çalışmanın hayvan refahına ve 3R ilkesine katkıları konusunda bir rapor hazırlar ve ADÜ-HADYEK'e sunar.

DeneySEL Çalışmalardaki Değişiklik

ASLI GİBİLİ...

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8.../4.../2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

MADDE 14 – ADÜ-HADYЕК’ten onay alındıktan sonra çalışma protokolünde ve çalışmaya katılan kişilerde yapılacak değişiklikler (ekleme ve çıkartmalar) için ADÜ-HADYЕК’e yazılı olarak başvurulur ve onayı alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM: Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 15 – (1) ADÜ-HADYЕК, deney hayvanı üretim, yetiştirme, barındırma ve nakil koşulları ile deneylerin yapıldığı barınak, laboratuvar koşullarının ve ekipmanının etik yönden uygun olup olmadığını denetler; uygun bulmadığı durumlarda deney hayvanı kullanılmasını engeller.

Gizlilik

MADDE 16 – (1) ADÜ-HADYЕК yazışmaları gizlidir. İlgili mevzuat ve “Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” ile “Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik”te belirtilen yetkili kurumlar dışında üçüncü şahıslara bilgi verilemez.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönerge, Adnan Menderes Üniversitesi Senatosu Kararı ile kabul edildikten sonra Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu (HADMEK)’na sunulur ve bu kurul tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Yönerge hükümleri, Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

(2) Bu yönergede bulunmayan hususlarla ilgili olarak, 15 Şubat 2014 tarih ve 28914 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Hayvan Deneyleri Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” hükümleri uygulanır.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu’nun 8/4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU (ADÜ-HADYEK)
EĞİTİM AMAÇLI BAŞVURU FORMU

1. İDARİ BİLGİ FORMU

1.1. Verilecek Eğitim/Dersin Adı:

1.2. Ders Sorumlusunun	Adı Soyadı:	Ünvanı/Görevi:	Çalıştığı Kurum:
	Adresi:		
	Telefon no:	E-mail:	İmza:

1.3. Uygulamalara katılacak diğer öğretim elemanları ve personel	
Adı Soyadı	Ünvanı/Görevi

1.5. Sertifikalı Öğretim Üyesinin,		
Adı Soyadı	Sertifikanın Alındığı Yer	Sertifika Tarih/No

1.4. Verilecek Dersin/Kursun Dönemi ☐ Güz Dönemi ☐ Bahar Dönemi ☐ Yaz Dönemi ☐tarihinden tarihine kadar kurs ☐ Diğer:	1.5. Dersin/Kursun Türü ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Eğitim Kursu ☐ Staj/Rotasyon ☐ Diğer:
---	---

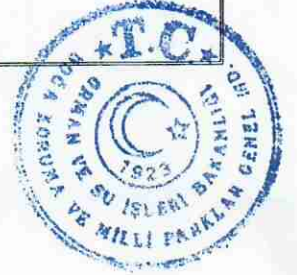
1.6. Uygulamaya Katılacak Öğrenci Sayısı:

1.7. Kullanılacak Hayvan Türleri ve Sayısı
--

1.8. Çalışmada Kullanılacak Hayvanların Sağlandığı Yer Adı
--

ASLI GİRİDİR

bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8.../4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

2. UYGULAMA BİLGİ FORMU

DİKKAT: Eğer birden çok deney hayvanı türü kullanılacaksa, her tür için ayrı bir sayfa doldurulmalıdır.

2.1. Demonstrasyon veya Pratik Uygulamada Yapılacaklar

Ders/Konu Adı

Dersin/tatbikatın amaçlarını herkesin anlayabileceği şekilde özetleyiniz
(Lütfen bu bölümün, uzman olmayan kişilerce de okunacağını unutmayınız)

2.2. Deney Hayvanı Kimliği

Tür:

Soy (Rodentler için):

Cinsiyet

☐ Erkek ☐ Dişi

Yaş/Ağırlık Sınırı:

2.3. Deney Hayvanı ile Yapılacak Çalışma (uygun seçeneklerin tümünü işaretleyiniz):

- ☐ Temel manüplasyonlar (Tutuş, enjeksiyon, kan alma teknikleri...)
☐ Edimsel tepki/şartlanma çalışmaları
☐ Cerrahi operasyon teknikleri (mikrocerrahi dahil...)
☐ Fertilizasyon teknikleri
☐ Organ izole etme teknikleri (biyopsi dahil...)
☐ İn vivo deneyler
☐ Diğer: Tanımlayınız...

2.4. Deney Hayvanı ile Yapılacak Çalışmanın Açık Adı:**

Deney hayvanı ile yapılacak çalışma (2.3 de belirtilen çalışma(lar) temel alınarak)	Öğrenci grubu başına hayvan adedi	Öğrenci grup sayısı	Kullanılan toplam hayvan sayısı

** Uygulamalara ilişkin gerekli gördüğünüz açıklamaları ek olarak verebilirsiniz. Eğer uygulama aynı hayvana birden fazla seansta uygulanacak cerrahi işlemleri gerektiriyorsa literatür eklemeniz tavsiye edilir.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Me

kurulu'nun 8./4./2016 Tarih 43

Sayılı kararı gereğince onaylandı

2.5. Seçilen Hayvan Türünün Gerekçesi

- ☐ Anatmik ve fizyolojik özellikleri yapılacak eğitim için en uygun olanıdır.
☐ Filogenetik olarak en uygun olanıdır.
☐ İnsan ya da diğer hayvanlardaki durumu simüle etmek için çok uygun bir fizyolojik model oluşturmaktadır.
☐ Diğer (belirtiniz):

2.6. Hayvanların maruz bırakılacağı özel uygulama/uygulamalar (optimal dışı çevresel koşullar, değişik kısıtlamalar, standart dışı barınak veya ekipman, yoğun acı, stres, operasyon uygulamaları vb)

- ☐ Çalışma rutin bakım-yönetim koşulları altında yapılacaktır.
☐ Özel uygulama vardır. Açıklayınız:

2.7. Hayvanlarda görülebilecek değişiklikler

☐ Verim düzeyinde geçici azalma	☐ Ölüm
☐ % ...canlı ağırlık kaybı	☐ Enfeksiyon
☐ Geçici yem ve su tüketimi azalması	☐ Dehidrasyon
☐ Davranışsal değişim (açıklayınız)	☐ Hipotermi
☐ Malnütrisyon	☐ Parezi/paralizi
☐ Hipertermi	☐ Toksikasyon
☐ Ataksi	☐ Dermal değişiklikler
☐ Konvülsiyon	☐ Hiçbiri
☐ Diare	
☐ Diğer (açıklayınız)	

2.8. Hayvanların sağlık takip yöntemleri

- ☐ Uygun sıklıktaki canlı ağırlık tartımları
☐ İlgili özel test ve gözlemlerin yapılması
☐ Günlük yem su alımının izlenmesi
☐ Davranış incelemesi
☐ Diğer (belirtiniz)

2.9. Hayvanların sağlık takip sıklığı

- ☐ Günde bir kez
☐ Günde iki kez
☐ Gün aşırı
☐ Haftada bir kez
☐ Diğer (belirtiniz)

2.10. Hayvanların araştırmadan çıkarılma kriterleri

- ☐ Veteriner Hekimin uygun görmesi
☐ Canlı ağırlığın % 'nın kaybı
☐ Tümör kitlesinin canlı ağırlığın % 'na ulaşması
☐ Yeme, içme fonksiyon yetersizliği
☐ Uyarılara belirgin olarak cevap verememe
☐ Diğer (açıklayınız)

ASLI GİBİDİR

bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8./11./2016 Tarih ve 4.3 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

3. DENEY HAYVANLARINDA KULLANILACAK İLAÇ BİLGİ FORMU

DİKKAT: Eğer kimyasal, biyolojik veya farmakolojik ajan kullanılacaksa, bu bölüm doldurulmalıdır.

3.1. Araştırmada canlı hayvanda kullanılacak kimyasal ve biyolojik maddeler, farmakolojik ajanlar

Madde/ajan	Doz	Verilme yolu	Verilen hacim/miktar	Verilme sıklığı	Etki süresi

3.2. Uygulama öncesi preanestezik, analjezik ilaç uygulamaları

Madde	Doz	Verilme yolu	Verilen hacim/miktar	Verilme sıklığı	Etki süresi

3.3. Uygulama öncesi ve sırasında anestezi madde uygulamaları

Madde	Anestezi dozu	Ek doz	Verilme yolu	Yapılacak işlem	Anestezi süresi

3.4. Uygulama sonrası analjezik, anestezi ve tranklizan madde uygulamaları

Madde	Doz	Verme sıklığı	Verilme yolu	Kullanım süresi	

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8./4/2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

4. EĞİTİM ÇALIŞMASININ SONLANDIRILMASINA AİT BİLGİ FORMU

4.1. Çalışmanın sonlandırılması: Araştırma sonrasında hayvanlara uygulanacak işlem

- ☐ Çalışmanın sonunda ötenazi yapılmayacaktır.
- ☐ Çalışmanın sonunda ötenazi yapılacaktır [4.2 doldurulacak].
- ☐ Belli bir süre yaşatıldıktan sonra ötenazi yapılacaktır (saat/gün/ay).
- ☐ Herhangi bir uygulama yapılmadan ya da tedavi uygulanmadan önce ötenazi yapılacaktır.
- ☐ Diğer (belirtiniz)

4.2. Ötenazi işlemi nasıl uygulanacak

- ☐ Yüksek doz anestezi madde kullanımı
- ☐ Karbondioksit gazı inhalasyonu
- ☐ Anestezi/tranklizan altında dekapitasyon
- ☐ Anestezi/tranklizan altında servikal dislokasyon
- ☐ Operasyon sırasında eksanguinasyon
- ☐ Diğer (belirtiniz)

4.3. Eğitim sonrası atıkların (ötenazi edilmiş deney hayvanı, doku ve biyolojik atıklar, vb) imhası:

- ☐ Yakılacaktır
- ☐ Gömülecektir
- ☐ Biyolojik atık toplayıcı merkezlere gönderilecektir
- ☐ Diğer (belirtiniz)

4.4. Eğitim esnasında/sonrasında ortaya çıkabilecek tehlikeli madde ve/veya durumlar:

- ☐ Söz konusu değildir.
- ☐ Mikrobiyolojik kontaminasyon riski (tanımlayınız):
- ☐ Biyolojik toksinler (belirtiniz):
- ☐ Diğer risk faktörleri (belirtiniz):

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez
Kurulu'nun 8./11./2016 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU (ADÜ-HADYEK)
BAŞVURU FORMU

1. İDARİ BİLGİLER

Yerel Etik Kurul tarafından doldurulacaktır			
Dosya No:	Başvuru tarihi:	☐ İlk başvuru ☐ Değişiklik (eski dosya no)	Onay tarihi:

1.1. Araştırmanın adı:

1.2. Yürütücünün	Adı Soyadı:	Ünvanı/Görevi:	Çalıştığı Kurum:
	Adresi:		
	Telefon no:	E-mail:	İmza:

1.3. Yardımcı araştırmacıların			
Adı Soyadı	Ünvanı/Görevi	Anabilim Dalı/Kurumu	İmza:

1.4. Canlı hayvan üzerinde prosedür uygulayacak araştırmacıların		
Adı Soyadı	Sertifikanın Alındığı Yer	Sertifika Tarih/No

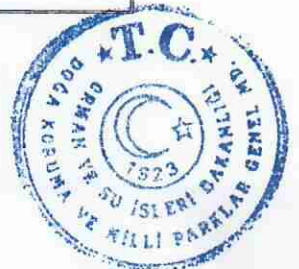
1.5. Hayvan deneylerinin yapılacağı birim sorumlusunun	Adı soyadı:	Ünvanı/Görevi	Birim adı
	Telefon no:	E-mail:	İmza:

1.6. Araştırmanın türü	☐ Yüksek Lisans Tezi ☐ Tıpta Uzmanlık	☐ Doktora Tezi ☐ Diğer:	☐ Münferit
------------------------	--	--	-----------------------------------

1.7. Araştırmayı destekleyen kuruluş	☐ ADÜBAP ☐ TÜBİTAK	☐ DPT ☐ Özel Sektör	☐ ABD/Kurum imkanları ☐ Diğer:
--------------------------------------	---	--	---

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 8./11./2016 Tarih ve 43 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

2. ARAŞTIRMA BİLGİLERİ

2.1. Araştırmanın süresi

2.2. Hayvan deneyinin
yapılacağı birim adı

2.3. Araştırmanın amacı

2.4. Materyal ve yöntem

2.5. Literatür bilgisi (Konuya özel ve hayvanlara yapılacak özel uygulamalara ait temel literatürler özet olarak belirtilir)

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Et
Kurulu'nun 8.../16.../20...16 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

3. KULLANILACAK HAYVANLARA VE UYGULAMALARA AİT BİLGİLER

3.1. Çalışmada canlı hayvan kullanılma gerekçesi

3.2. Kullanılacak hayvanların özellikleri (tür, ırk, cinsiyet, yaş, vb) ve tercih nedeni

3.3. Kullanılacak toplam hayvan sayısı, grup ve tekrar sayısı, gruplarda denek sayısının neye göre belirlendiği bilgileri

3.4. Araştırmada kullanılacak hayvanların sağlandığı yer adı

3.5. Hayvanların maruz bırakılacağı özel uygulama/uygulamalar (optimal dışı çevresel koşullar, değişik kısıtlamalar, standart dışı barınak veya ekipman, yoğun acı, stres, operasyon uygulamaları vb)

- ☐ Çalışma rutin bakım-yönetim koşulları altında yapılacaktır.
☐ Özel uygulama vardır. Açıklayınız:

3.6. Hayvanlarda görülebilecek değişiklikler

☐ Verim düzeyinde geçici azalma	☐ Ölüm
☐ % ...canlı ağırlık kaybı	☐ Enfeksiyon
☐ Geçici yem ve su tüketimi azalması	☐ Dehidrasyon
☐ Davranışsal değişim (açıklayınız)	☐ Hipotermi
☐ Malnütrisyon	☐ Parezi/paralizi
☐ Hipotermi	☐ Toksikasyon
☐ Ataksi	☐ Dermal değişiklikler
☐ Konvülsiyon	☐ Hiçbiri
☐ Diare	
☐ Diğer (açıklayınız)	

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez
Kurulu'nun 8.../.../2016 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

Çalışma Yürütücüsü :
Adres :
Tel İş :
Tel Cep :
E-posta :

Adı

Soyadı

İmza

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez
Kurulu'nun 8.../.../2016 Tarih ve 43
Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

